

Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w 1 kwartale 2023 r.

26.06.2023 r.

11,4%

Wzrost liczby przekroczeń granicy Polski w 1 kwartale 2023 r. w stosunku do 1 kwartału 2022 r.

W 1 kwartale 2023 r. odnotowano wzrost ruchu granicznego cudzoziemców o 10,0% i Polaków o 13,3% w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku.

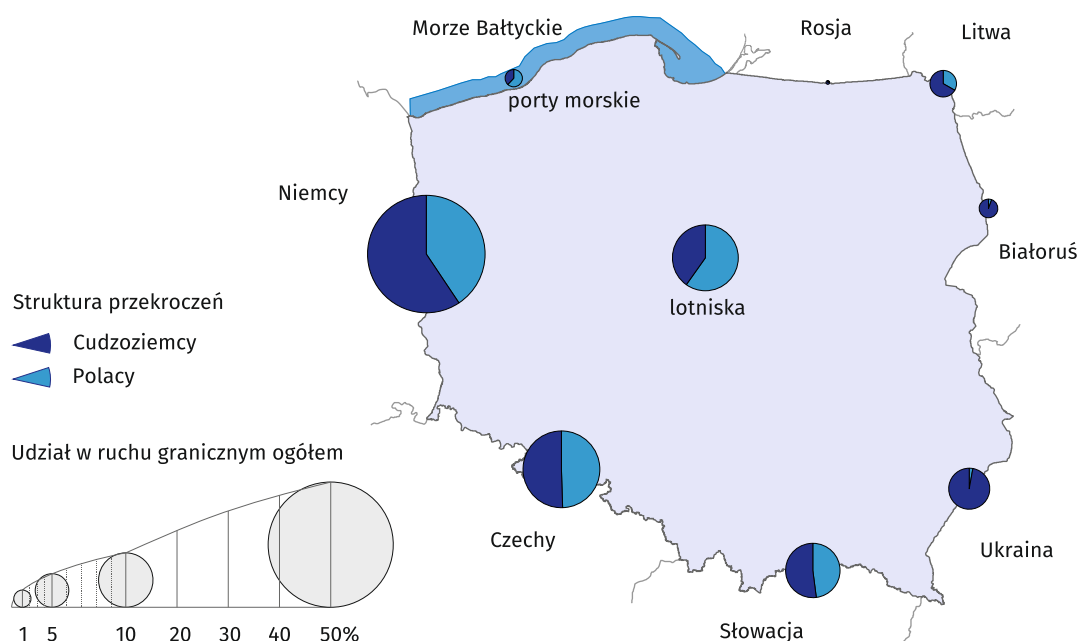
Wartości towarów i usług zakupionych w tym okresie przez cudzoziemców w Polsce oraz towarów i usług zakupionych przez Polaków za granicą były większe niż w 1 kwartale 2022 r., odpowiednio o 37,7% i o 39,3%.

Ruch graniczny

W 1 kwartale 2023 r. liczba przekroczeń granicy Polski wyniosła 60,0 mln osób. W ogólnej liczbie przekroczeń granicy cudzoziemcy (nierezydenci) stanowili 57,1%, a mieszkańcy Polski (rezydenci) – 42,9%. Ruch graniczny (z Polski i do Polski) był większy o 6,1 mln przekroczeń w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. W stosunku do poprzedniego kwartału ogólna liczba przekroczeń zmalała o 5,9% (cudzoziemców o 4,1%, a Polaków o 8,2%).

W omawianym kwartale 76,8% ogółu przekroczeń dotyczyło granicy lądowej Polski z krajami Unii Europejskiej (UE), 14,8% granicy na lotniskach, 7,9% zewnętrznej granicy lądowej UE i 0,5% granicy morskiej.

Mapa 1. Ruch graniczny osób (z Polski i do Polski) według odcinków granic w 1 kwartale 2023 roku

W strukturze ruchu granicznego na granicy lądowej największy udział miały przekroczenia odcinka granicy z Niemcami (52,3%), następnie z Czechami (23,4%), Słowacją (11,6%), Ukrainą (7,6%), Litwą (3,4%), Białorusią (1,5%) i Rosją (0,2%).

W 1 kwartale 2023 r. liczba przekroczeń granicy Polski przez cudzoziemców i Polaków była większa w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku, a mniejsza w porównaniu z 4 kwartałem 2022 r.

W strukturze przekroczeń granicy Polski przeważali cudzoziemcy

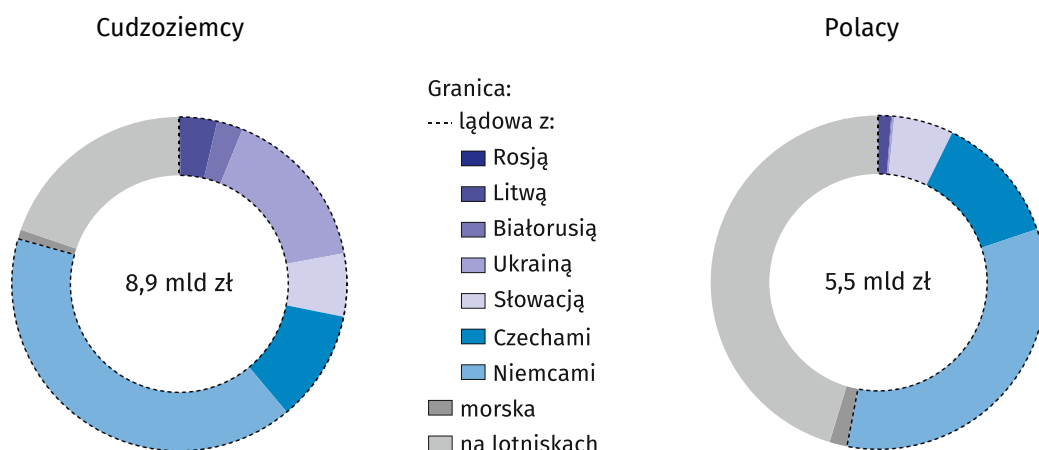
Wśród cudzoziemców przekraczających poszczególne odcinki lądowej granicy Polski dominowali obywatele kraju sąsiadującego, na przykład: na granicy z Ukrainą – obywatele Ukrainy (96,8%), a na granicy z Białorusią – obywatele Białorusi (91,7%).

Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą

Wartość towarów i usług zakupionych w Polsce przez cudzoziemców w 1 kwartale 2023 r. ukształtowała się na poziomie 8,9 mld zł, natomiast wydatki poniesione w tym okresie za granicą przez mieszkańców Polski wyniosły 5,5 mld zł. Było to odpowiednio o 37,7% i o 39,3% więcej niż w analogicznym kwartale poprzedniego roku. W stosunku do poprzedniego kwartału wydatki cudzoziemców były mniejsze o 3,6%, a Polaków wzrosły o 1,2%.

Wartość zakupionych towarów i usług, zarówno przez cudzoziemców w Polsce jak i przez Polaków za granicą, była większa niż w 1 kwartale 2022 r.

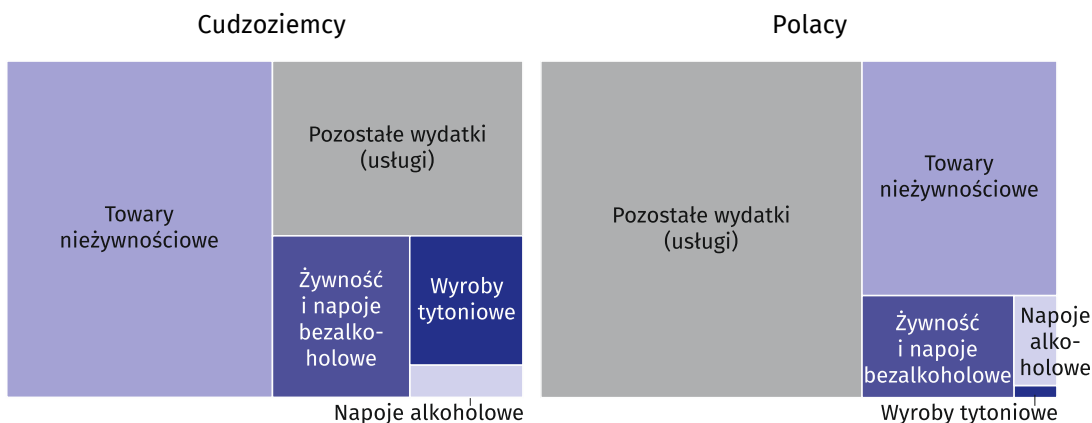
Wykres 1. Struktura wydatków ogółem cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą według odcinków granic w 1 kwartale 2023 roku

W strukturze wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających lądową granicę w 1 kwartale 2023 r. największy udział miały wydatki przekraczających granicę z Niemcami (50,9%), następnie z: Ukrainą (20,0%), Czechami (13,6%), Słowacją (7,7%), Litwą (4,4%), Białorusią (3,2%) i Rosją (0,2%).

W przypadku mieszkańców Polski, przekraczających lądową granicę kraju, największe wydatki za granicą ponieśli przekraczający granicę z Niemcami (62,9%), następnie z: Czechami (23,7%), Słowacją (10,9%), Litwą (2,3%), Ukrainą (0,4%), Białorusią (0,2%) i Rosją (0,1%).

Wykres 2. Struktura wydatków ogółem cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą według grup asortymentowych w 1 kwartale 2023 roku

Cudzoziemcy przekraczający zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski na zakup towarów nieżywnościowych przeznaczali 79,0% swoich wydatków, na żywność i napoje bezalkoholowe – 13,1%, a na pozostałe wydatki (usługi) – 7,7%.

Mieszkańcy Polski, przekraczający zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski, większość wydatkowanych za granicą środków (57,8%) przeznaczyci na zakup towarów nieżywnościowych, na pozostałe wydatki (usługi) – 21,5%, a na żywność i napoje bezalkoholowe – 8,6%.

Największy odsetek (53,2%) w strukturze wydatków ogółem poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających wewnętrzną granicę UE w 1 kwartale 2023 r stanowiły wydatki na towary nieżywnościowe. Znaczny udział w strukturze wydatków nierezydentów miały pozostałe wydatki (usługi) – 17,1% oraz wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe – 13,8%. Z kolei w strukturze wydatków poniesionych za granicą przez mieszkańców Polski dominowały pozostałe wydatki (usługi) – 44,0% i towary nieżywnościowe – 38,9%, a na żywność i napoje bezalkoholowe Polacy przeznaczyci 13,3% swoich wydatków.

Tablica 1. Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w 1 kwartale 2023 roku

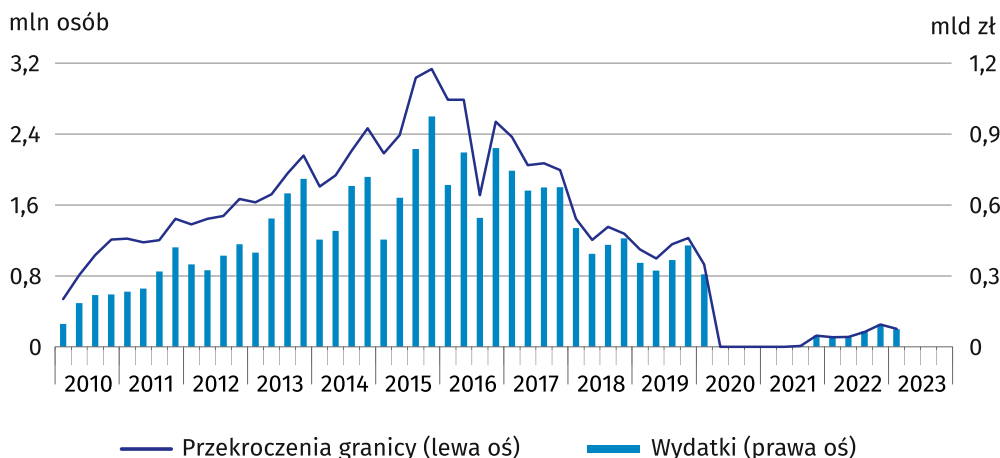
Granica	Ruch graniczny ^a				Wydatki			
	cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy	
	mln osób	1 kw. 2022 =100	mln osób	1 kw. 2022 =100	mln zł	1 kw. 2022 =100	mln zł	1 kw. 2022 =100
Ogółem	34,22	110,0	25,75	113,3	8 911,4	137,7	5 548,6	139,3
lądowa	30,52	106,1	20,24	103,4	7 071,3	130,4	2 940,2	118,5
zewnętrzna UE	4,54	97,9	0,17	104,1	1 654,9	209,3	18,5	96,6
z: Rosją	0,08	143,0	0,02	305,1	13,3	123,5	2,0	137,1
Białorusią	0,73	152,4	0,04	127,2	224,4	169,2	5,2	141,8
Ukrainą	3,74	91,0	0,11	88,0	1 417,2	219,0	11,2	80,5
wewnętrzna UE	25,98	107,6	20,07	103,4	5 416,4	117,0	2 921,7	118,7
z: Litwą	1,15	113,3	0,57	111,9	310,4	128,3	67,0	134,3
Słowacją	3,06	106,1	2,82	100,8	544,3	115,8	319,1	124,4
Czechami	6,00	109,0	5,88	105,4	959,7	121,2	695,5	122,2
Niemcami	15,77	107,1	10,79	102,6	3 601,9	115,2	1 840,1	116,0
morska	0,12	94,6	0,20	93,2	81,3	94,4	94,7	144,1
na lotniskach	3,57	162,7	5,31	181,2	1 758,8	182,8	2 513,7	174,9

a Z Polski i do Polski.

Zróźnicowanie wydatków, w tym także pod względem struktury asortymentowej, występowało wśród przekraczających poszczególne odcinki granic cudzoziemców oraz Polaków. Związane jest to, m.in.: ze sposobem podróżowania, celem podróży, długością pobytu czy też opłacalnością dokonywania zakupów za granicą.

W 1 kwartale 2023 r. w ramach małego ruchu granicznego (MRG) odnotowano 201,7 tys. przekroczeń przez cudzoziemców granicy Polski z Ukrainą. W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku odnotowano wzrost przekroczeń w ramach MRG o 88,1%, a w stosunku do poprzedniego kwartału spadek o 19,2%. Wartość wydatków poniesionych przez cudzoziemców przekraczających granicę w ramach MRG w 1 kwartale 2023 r. wyniosła 74,6 mln zł.

Wykres 3. Mały ruch graniczny cudzoziemców na granicy polsko-ukraińskiej według kwartałów

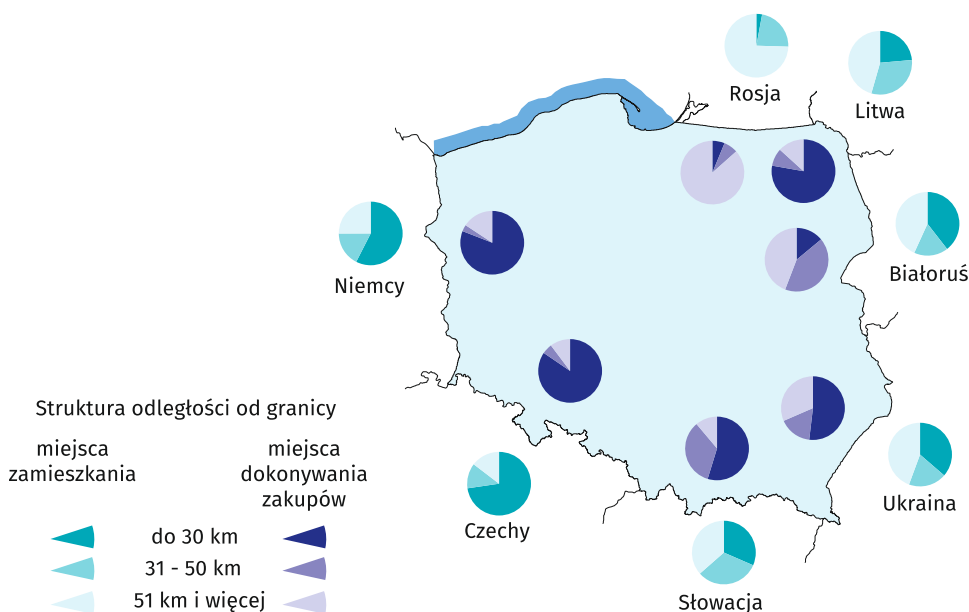

W 1 kwartale 2023 r. mały ruch graniczny stanowił 5,4% przekroczeń przez cudzoziemców lądowej granicy Polski z Ukrainą

Zasięg oddziaływania granicy

Z przeprowadzonych badań wynika, że przekraczający w 1 kwartale 2023 r. lądową granicę Polski, zarówno cudzoziemcy jak i Polacy, byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy – 72,3% cudzoziemców i 73,5% Polaków, w tym 53,6% cudzoziemców i 61,0% Polaków mieszkało w pasie do 30 km od granicy.

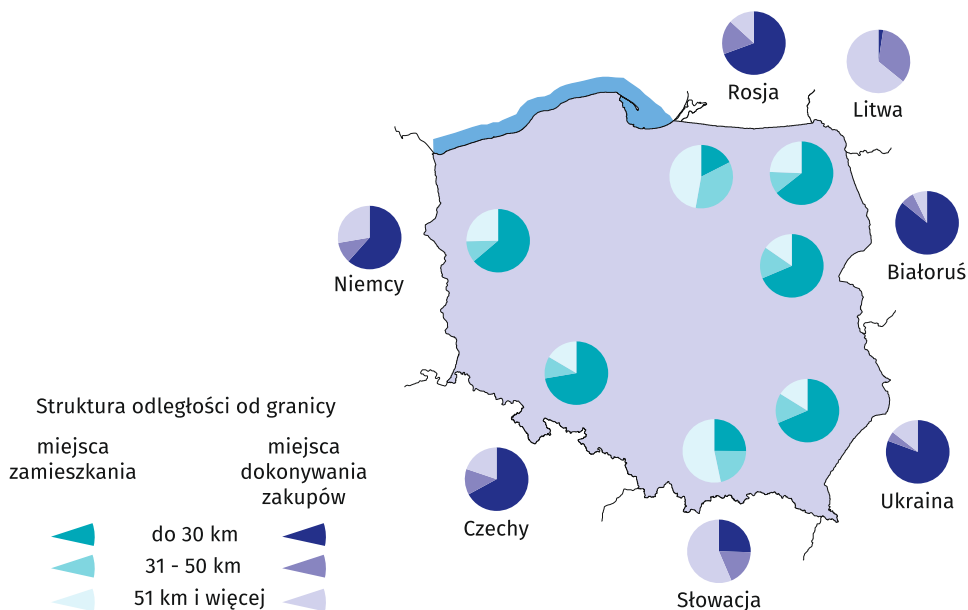
Mapa 2. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie przekroczeń odcinków granic przez cudzoziemców w 1 kwartale 2023 roku

Zarówno cudzoziemcy, jak i Polacy przekraczający lądową granicę Polski byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy

W przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski 55,3% cudzoziemców oraz 80,7% Polaków przekraczających lądową granicę Polski mieszkało w pasie do 50 km od granicy, a w przypadku wewnętrznej granicy UE odpowiednio 75,1% i 73,5%.

Mapa 3. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie przekroczeń odcinków granic przez Polaków w 1 kwartale 2023 roku

Większość, zarówno cudzoziemców, jak i Polaków przekraczających lądową granicę Polski, dokonywała zakupów w odległości do 50 km od granicy

Większość cudzoziemców dokonywała zakupów w pasie do 50 km od granicy. W przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski – było to 65,5% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej UE – 86,2%. Z kolei odsetek Polaków dokonujących zakupów w pasie do 50 km od granicy zewnętrznej wyniósł 87,6% ogółu przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej – 69,5%.

Uwagi metodyczne

1. Prezentowaną informację opracowano na podstawie wyników badań „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej” oraz „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach” ujętych w Programie badań statystycznych statystyki publicznej. Metodologia badań została opracowana przez Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Sportu i Turystyki. Badania prowadzone od 2014 r. są wynikiem integracji czterech badań, w tym „Badania obrotu towarów i usług w ruchu granicznym na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski”.
2. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) do Polski oraz ruchu pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej w 1 kwartale 2023 r. było realizowane w terenie przez ankierów statystycznych. Wyniki badania opracowano również z wykorzystaniem innych źródeł danych. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) obejmuje wyjeżdżających z Polski przez wewnętrzną i zewnętrzną granicę UE na terenie Polski. Badaniu nie podlegają osoby przebywające w Polsce powyżej 1 roku, z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych. Dane dotyczące wydatków poniesionych przez cudzoziemców (nierezydentów) w Polsce uwzględniają także towary zakupione w Polsce w celu odsprzedaży w kraju nierezydenta. Badaniem ruchu granicznego (w obu kierunkach – z Polski i do Polski) objęte są osoby i pojazdy przekraczające granicę Polski z krajami Unii Europejskiej na wybranych drogowych przejściach granicznych.
3. Badanie uczestnictwa Polaków (rezydentów) w podróżach prowadzone jest w gospodarstwach domowych, w cyklu kwartalnym (w miesiącu następnym po kwartale), przy wykorzystaniu przede wszystkim metody telefonicznej. Badaniu nie podlegają osoby przebywające za granicą powyżej 1 roku, z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych. Prezentowane dane dotyczące wydatków rezydentów poniesionych za granicą obejmują wydatki finansowane tylko ze środków własnych (nie są wliczane wydatki finansowane przez zakład pracy oraz inne osoby i instytucje), uwzględniają także towary zakupione za granicą w celu odsprzedaży w Polsce.
4. Dane o ruchu granicznym na zewnętrznej granicy UE na terenie Polski pochodzą z Komendy Głównej Straży Granicznej i dotyczą liczby przekroczeń granicy. Osoba przekraczająca granicę kilkakrotnie liczona jest tyle razy, ile razy przekracza tę granicę. Obejmują wszystkie przejścia graniczne (drogowe, kolejowe i rzeczne).
5. Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego weszła w życie 1 lipca 2009 r.
6. Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Federacją Rosyjską o zasadach małego ruchu granicznego weszła w życie 27 lipca 2012 r. Od 4 lipca 2016 r. pozostaje ona zawieszona.
7. Zasady przekraczania granicy na poszczególnych przejściach granicznych precyzuje Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie czasowego zawieszenia lub ograniczenia ruchu granicznego na określonych przejściach granicznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 435 z późn. zm.).
8. W niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem” ze względu na zaokrąglenia danych. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w opracowaniu. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym.
9. Prezentowane dane mają charakter wstępny.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Rzeszowie

Dyrektor Marek Cierpiat-Wolan
Tel.: 17 853 52 10, 17 853 52 19

Wydział Współpracy z Mediami

Tel.: 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

Rzeczposzechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS

Karolina Banaszek
Tel.: 695 255 011

- stat.gov.pl
- [@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)
- [@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)
- [gus_stat](https://www.instagram.com/gus_stat)
- [glownyurządstatystycznygus](https://www.youtube.com/glownyurządstatystycznygus)
- [glownyurządstatystyczny](https://www.linkedin.com/company/glownyurządstatystyczny)

Powiązane opracowania

[Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w 2021 r.](#)

[Turystyka w 2021 r.](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Cudzoziemcy](#)

[Nierezydenci](#)

[Rezydenci](#)

[Mały ruch graniczny](#)